

Društvo krajinskih arhitektov Slovenije
Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana

Št. dopisa: U009-001
Datum: 09/02/2009

Gospod Karl Erjavec
Ministrstvo za okolje in prostor, Republika Slovenija
Dunajska 48
1000 Ljubljana

Spoštovani gospod minister,

v skladu z vašo najavo, da boste vzpostavili dejavno sodelovanje z nevladnimi organizacijami, vas želimo seznaniti z delovanjem našega društva in z našo oceno o stanju in predlogih na področju urejanja prostora.

Društvo krajinskih arhitektov Slovenije je eno do društev, ki v Sloveniji delujejo na področju urejanja prostora in varstva okolja. Naši člani so aktivni na različnih ravneh in področjih prostorskega načrtovanja - kot prostorski načrtovalci, projektanti, urbanisti, raziskovalci in konservatorji in sicer kot samozaposleni, zaposleni v podjetjih in v javni upravi ter na Univerzi v Ljubljani.

Krajinski arhitekti pri svojem delu spoštujemo načela (i) celovitosti v pristopu do problema, (ii.) interdisciplinarnosti, (iii.) upoštevanja okoljskih, socialnih in ekonomskih vidikov razvoja in varstva v prostoru, (iv) transparentnosti in (v) iskanja prostorskih rešitev v sodelovanju z različnimi javnostmi. Ustvarjalno, kritično in včasih tudi polemično se odzivamo na dogajanje v prostoru, gospodarski razvoj in na družbene spremembe, še posebej na tiste, ki se odražajo v prostoru. Naše društvo slovi po tem, da se dosledno zavzema za kakovost prostorske, gradbene, okoljske in druge sektorske zakonodaje in njene implementacije v praksi ter da dejavno sodeluje z drugimi stanovskimi društvi in z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije.

Krajinski arhitekti posvečamo posebno pozornost krajini in odprtemu prostoru v naseljih ter vedno znova poudarjamo, da je krajina pomembna nosilka nacionalne identitete in funkcij, ki prispevajo h kakovosti bivanja v Sloveniji, zato zbuja izjemno zanimanje javnosti kar se je na primer pokazalo v angažmaju širše javnosti ob načrtih za širitev golf igrišča v Lipici in se kaže ob odzivih javnosti na načrtovane posege v zelene in odprte površine naših naselij.

Stanje na področju urejanja prostora nas skrbi. Razmeroma dobra prostorsko načrtovalska praksa je bila v procesu tranzicije z novimi zakonskimi rešitvami zreducirana v skorajda neučinkovito preigravanje prioritet. Do danes nismo uspeli vzpostaviti sistema, ki bi odražal prostorske vrednote prebivalcev Slovenije ter kot tak zagotavljal stabilno prakso urejanja prostora in njegovo skrbno rabo. Usklajevanje razvojnih potreb je vedno bolj neučinkovito in postaja tudi predmet vse večjega zanimanja javnosti za posege v prostor. Številne civilne iniciative, ki se porajajo ob načrtih za posege v prostor, so po naši presoji odraz odtujenosti

prostorskega načrtovanja od družbene realnosti, zato jih je treba razumeti kot resno opozorilo in razlog za razvoj boljše prakse.

Zadnje mesece v društvu še posebej pozorno spremljamo razmere v krajini in urejanju prostora nasploh in pričakujemo spremenjen odnos do vseh vprašanj, povezanih z urejanjem prostora. Prepričani smo, da je stanje v prostoru in urejanje prostora treba povezati z vsemi vidiki družbenega in gospodarskega razvoja. Zato od nove vlade pričakujemo integralen pristop k razvojnim vprašanjem ter preseganje sektorske ozkosti in izključevanja javnosti pri sprejemanju odločitev. Zato, spoštovani minister, se obračamo na vas v pričakovanju, da boste v okviru svojih pristojnosti sprožili potrebne aktivnosti za dosledno upoštevanje prostorskih razsežnosti razvoja, za odgovorno urejanje prostora in za vključevanje strokovne in širše javnosti v procese sprejemanja odločitev o razvoju.

Spoštovani gospod minister, v Društvu krajinskih arhitektov menimo, da je prostor trenutno v Sloveniji razvojno izjemno zapostavljen in da je prostorska razsežnost politik in ukrepov na različnih področjih praktično povsem spregledana, kljub temu, da povezovanje in sinteza politik v prostoru predstavljata pogoj za njihovo večjo učinkovitost. Posledice v prostoru so vse bolj očitne; želja po poenostavitvah za vsako ceno, izključevanje strokovnih argumentov in favoriziranje lastniških pravic ter zanemarjanje javnega interesa se že kažejo kot degradacije javnega dobra in prostorskih kakovosti nasploh. **Zato, gospod minister, predlagamo, da kritično presodite stanje na področju urejanja prostora v državi in tudi nacionalno razvojno politiko in politiko urejanja prostora.** Predlagamo vam, da nagovorite predsednika Vlade in Vlado Republike Slovenije, da prisluhneta argumentom, ki v okoliščinah gospodarske krize, podnebnih sprememb in energetske krize govorijo v prid prenove in dopolnitve strateških razvojnih aktov in z njimi povezanih instrumentov izvajanja integralne in še posebej prostorske politike razvoja. Predlagamo vam, da zagotovite prostoru, urejanju prostora in prostorskim razsežnostim razvoja Slovenije vstop v razpravo in tako omogočite boljšo prihodnost Slovenije.

Spoštovani gospod minister, želimo si, da bi naše predloge lahko sprejeli kot dobronamerne. Z veseljem vam jih bomo podrobneje razložili ob priložnostnem srečanju.

Prva taka priložnost, je **otvoritev razstave Urejanje odprtega prostora, kjer se bomo predstavili 19. marca v galeriji Miklova hiša v Ribnici**, in bo napovedala praznovanje meseca krajinske arhitekture, ki bo potekalo v aprilu. **Vabimo vas, da se nam pridružite!** Veseli bomo, če boste sprejeli pokroviteljstvo nad razstavo in jo tudi odprli.

Z lepimi pozdravi in dobrimi željami za UO DKAS
mag. Maja Simoneti, univ.dipl.inž.kraj.arh.

